

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 14.09.2026
Sayı: 2081
2081

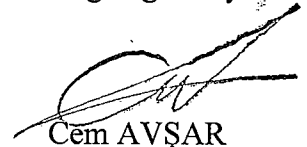

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

- 49008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhani tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim 10.09.2026

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu Madde 48 – “İşsizlik sigortası zorunludur. Bu Kanun kapsamına giren ve halen çalışmakta olanlar bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, yeni girenler ise işe başladıkları tarihten itibaren sigortalı olurlar.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 8 ve 9 uncu maddelerine göre Sosyal Sigortalar Kurumuna bildirilmiş olan işyeri ve sigortalılar Kuruma da bildirilmiş sayılır.

Sigortalılığın başlamasıyla birlikte, sigortalılar ile bunların işverenlerinin sigorta hak ve yükümlülükleri de işlemeye başlar.

İşveren, hizmet akdi 51 inci maddede belirtilen hallerden birisine dayalı olarak sona ermiş olan sigortalılar hakkında; örneği Kurumca hazırlanacak üç nüsha işten ayrılma bildirgesi düzenleyip, 15 gün içinde bir nüshasını Kuruma göndermek, bir nüshasını sigortalı işsize vermek ve bir nüshasını da işyerinde saklamakla yükümlüdür. (Ek cümle: 15/5/2008-5763/14 md.) Kurumca bu Kanuna göre yapılacak işlemlere ilişkin elektronik ortamda bilgi ve belge istenebilir veya bilgi ve belge verilebilir.

Sigortalı işsizlere bu Kanunda belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, Kurumca aşağıda belirtilen ödemeler yapılır ve hizmetler sağlanır; a) İşsizlik ödeneği, b) 5510 sayılı Kanun gereği ödenecek sigorta primleri, c) Yeni bir iş bulma, d) Aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programlar.

Ayrıca Fonun bir önceki yıl prim gelirlerinin % 30'u; işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı artırıcı ve koruyucu tedbirler almak ve uygulamak, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek, işgücü piyasası araştırma ve planlama çalışmaları yapmak ve Fondan ödenmek üzere vize edilmiş sözleşmeli personel pozisyonlarında çalışanlar ile bunlardan ilgili mevzuatına göre Kurum kadrolarına atanan ve Kurumda çalışmaya devam eden personelin mali ve sosyal haklarına ilişkin ödemeleri gerçekleştirmek amacıyla kullanılabilir. Bu oranı %50'ye kadar çıkarmaya Cumhurbaşkanı yetkilidir.”, şeklinde hükümler düzenlenmiş ve işçi koruma altına alınmıştır.

Bu çerçevede DİSK-AR'ın Ağustos Ayında hazırladığı İşsizlik Sigortası Fonu (İSF) raporuna göre 2026'nın ilk 7 ayında 208,2 milyar TL'lik fon giderinin 92,2 milyar TL'si

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

49008

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

doğrudan işveren teşvik ve destekleri ile işbaşı eğitim programlarına ayrıldığı, işçilere yapılan ödemeler ise 64,5 milyar TL’de kaldığı ve Haziran 2026’da 2 milyon 688 bin resmi işsizden yalnızca 460 bin 501’i işsizlik ödeneğinden yararlanabildiğini açıklamıştır. Rapora göre, 2016 yılında İSF giderleri içerisinde işsizlik sigortası ödemelerinin payı yüzde 37,4, doğrudan ve dolaylı işveren teşvik ve desteklerinin payı ise yüzde 20,3 seviyesindeydi. 2026 Ocak-Temmuz döneminde işsizlik sigortası ödemelerinin payı yüzde 31’e gerilerken, işverenlere yönelik doğrudan ve dolaylı teşviklerin payı yüzde 44,3’e yükseldi. Böylece 2016-2026 döneminde işçilere ayrılan pay 6,4 puan azalırken, işverenlere aktarılan kaynakların payı 24 puan arttı. Bu dönemde işverenlere yönelik teşvik, destek ve işbaşı eğitim programları için toplam 513,6 milyar lira harcandı. İşçilere yapılan işsizlik sigortası ödemelerinin toplamı ise 325 milyar lira oldu. Rapora göre, söz konusu dönemde İSF giderlerinin yüzde 49,7’si işverenlere yönelik kaynaklardan oluşurken, işçilere yapılan ödemelerin toplam giderler içerisindeki payı yüzde 31,5 seviyesinde kaldı.

Raporda işsizlik fonundan yararlananların sayısı -TÜİK ve İŞKUR’un Haziran 2026 verilerine göre- 2 milyon 688 bin resmi işsizden 460 bin 501’i kişi olduğu belirtildi. Buna göre, resmi işsizlerin yüzde 17,1’i işsizlik ödeneği alabilirken, yüzde 82,9’una karşılık gelen yaklaşık 2,2 milyon kişi ödenekten yararlanamadı.

Raporda görüldüğü üzere, Fonun kuruluş amacından saptığı ve kaynakların işsiz kalan çalışanlar için gelir güvencesinden ayrıldığı dikkate alınarak işsizlik ödeneğine hak kazanma koşullarının kolaylaştırılması, ödenekten yararlanma süresinin uzatılması ve ödenek miktarının yükseltilmesi, işsizlik ödeneğinin alt sınırının asgari ücretin altında olmaması, fonun gelir ve giderlerinin denetlenebilir ve kamuoyuna açık hale getirilmesi önem arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. 2026 Ağustos Ayı itibarıyla işsizlik ödeneğine yapılan başvuru sayısı kaçtır? Söz konusu başvurulardan kaç kabul, kaç ret edilmiştir? Ret edilme sebeplerine göre dağılım nasıldır?
2. 2016 ve 2026 yılları için İSF giderlerinin; a) İşsizlik ödeneği, b) 5510 sayılı Kanun gereği ödenecek sigorta primleri, c) Yeni bir iş bulma, d) Aktif işgücü hizmetleri kapsamında kurs ve programların payının oransal dağılımı nedir? Raporda da belirtildiği bu dönemde işçilere ayrılan pay 6,4 puan azalırken işverenlere aktarılan kaynakların payı 24 puan artmasının gerekçesi nedir? Bu hususta tarafınızca yapılmış bir araştırma var mıdır?
3. 2016-2026 döneminde Fondan, İşsizlik Sigortası Kanununda sayılan “işgücünün istihdam edilebilirliğini artırmak, çalışanların vasıflarını yükselterek işsizlik riskini azaltmak ve teknolojik gelişmeler nedeniyle işsiz kalması beklenenlerin başka alanlara yönlendirilmesini sağlamak, istihdamı artırıcı ve koruyucu tedbirler almak ve uygulamak, işe yerleştirme ve danışmanlık hizmetleri temin etmek”, gibi amaçlar için yıl bazlı kullanılan kaynak miktarı ve bütün içindeki payı nedir? Bu kapsamda düzenlenen programların adı, kullanıcı sayısı ve istihdama dönüş oranı nedir?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 Faks: 0 (312) 420 24 76 E-Mail: cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA

Cem AVŞAR
Tekirdağ Milletvekili

49008

4. Söz konusu kullanılan kaynaklardan elde edilen sonuçlarına ilişkin Bakanlığınız veya İŞKUR tarafından hazırlanmış bir etki analizi veya değerlendirme raporu var mıdır? Varsa raporları kamuoyuyla paylaşmayı düşünüyor musunuz?
5. Rapora göre, söz konusu dönemde İSF giderlerinin yüzde 49,7'si işverenlere yönelik kaynaklardan oluşurken işçilere yapılan ödemelerin toplam giderler içerisindeki payı ise yüzde 31,5 seviyesinde kalması dikkate alınarak söz konusu durumu fonun amacına uygunluğu bağlamında nasıl değerlendiriyorsunuz? Fonların oransal olarak bu şekilde dağıtılmasının gerekçesi nedir? Fondan yararlanan işverenlerin sektörlere ve şirket büyüklüklerine göre dağılımı nasıldır?
6. Raporda işsizlik fonundan yararlananların sayısı -TÜİK ve İŞKUR'un Haziran 2026 verilerine göre- 2 milyon 688 bin resmi işsizden 460 bin 501 kişidir. Buna göre, resmi işsizlerin %17,1'i işsizlik ödeneği alabilirken, %82,9'una karşılık gelen yaklaşık 2,2 milyon kişi ödenekten yararlanamamasının gerekçesi nedir? Bu hususta tarafınızca yapılmış bir araştırma var mıdır?
7. Fonun kuruluş amacına uygun ve kaynakların işsiz kalan çalışanlar için gelir güvencesine ayrılması dikkate alınarak işsizlik ödeneğine hak kazanma koşullarının kolaylaştırılması, ödenekten yararlanma süresinin uzatılması, ödenek miktarının artırılması, alt sınırının asgari ücrete eşitlenmesi ile fonun denetimi ve kamuoyuna açıklığı hususlarında bir çalışmanız var mıdır? Bu konuya ilişkin düşünceniz nedir?

TBMM

Tel: 0 (312) 420 64 34- 35 **Faks:** 0 (312) 420 24 76 **E-Mail:** cem.avsar@tbmm.gov.tr
Adres: Halkla İlişkiler Binası 3.Kat B-312 TBMM-ANKARA